

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การแก้ปัญหา
โรคไข้เลือดออกอย่างยั่งยืน
“กำแพงเซาโมเดล”

โมเดลการสร้างสมรรถนะชุมชนสู่ตำบล
ควบคุมโรคไข้เลือดออกเข้มแข็ง

10040695

ห้องสมุด วพบ. สุรินทร์

จรรยา สุวรรณบำรุง

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ

คำนิยม

คำนำ

สารบัญ

ข้อคิดเห็นต่อการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออกอย่างยั่งยืน (17)

- ผู้แทนผู้นำท้องถิ่น(17)

- ผู้แทนผู้นำท้องที่.....(23)

- ผู้แทนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล(25)

- ผู้แทน“บ้านกลางโมเดล”(27)

- ผู้แทน “โรงเรียนปอเนาะโมเดล”.....(29)

- ผู้แทน “9 หมู่บ้านโมเดล”.....(31)

- ผู้แทน “โรงเรียนประถมโมเดล”.....(33)

- ผู้แทน “ดัชนีลูกน้ำโมเดล”(37)

บทนำ “กำแพงเขาโมเดล” 1

แนวคิดการดำเนินการของ “กำแพงเขาโมเดล”..... 3

- องค์ประกอบด้านที่ 1..... 3

- องค์ประกอบด้านที่ 2..... 8

- องค์ประกอบด้านที่ 3.....10

แผนภูมิ “กำแพงเขาโมเดล”..... 14

สรุปการดำเนินการของ “กำแพงเขาโมเดล”..... 15

บทที่ 1 ตำบลกำแพงเขา	23
โรคไข้เลือดออก...ประเทศไทยและภาคใต้.....	24
ปัญหาโรคไข้เลือดออกของตำบลกำแพงเขา.....	27
สภาพแวดล้อมของตำบลกำแพงเขา.....	28
บทที่ 2 แนวคิดการสร้างสมรรถนะชุมชน.....	35
แนวคิดการสร้างสมรรถนะชุมชน.....	37
ด้านที่ 1 ด้านชุมชนเป็นฐาน.....	37
ด้านที่ 2 ด้านกระบวนการสร้างสมรรถนะชุมชน.....	38
ด้านที่ 3 ด้านผลลัพธ์ที่แสดงถึงความยั่งยืน.....	40
แผนภูมิ แนวคิดการสร้างสมรรถนะชุมชน.....	42
บทที่ 3 “บ้านกลางโมเดล”.....	43
บริบทของชุมชนและความต้องการในการแก้ปัญหา.....	44
กระบวนการสร้างสมรรถนะชุมชน ของบ้านกลางโมเดล.....	46
ระยะที่ 1 การเตรียมชุมชนทั้งแกนนำและประชาชน.....	46
ระยะที่ 2 การประเมินสถานการณ์ของชุมชนบ้านกลาง.....	47
ระยะที่ 3 การวางแผนปฏิบัติการในการแก้ปัญหา.....	48
ระยะที่ 4 การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ.....	51
ระยะที่ 5 การติดตามประเมินผล.....	67
บทสรุปของบ้านกลางโมเดล.....	73
แผนภูมิ “บ้านกลางโมเดล”.....	75
บทที่ 4 “โรงเรียนปอเนาะโมเดล”.....	77
บริบทของโรงเรียนและความต้องการในการแก้ปัญหา.....	78

กระบวนการสร้างความสามารถของนักเรียนา	80
ระยะที่ 1 การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนและชุมชน....	80
ระยะที่ 2 การประเมินสถานการณ์	84
ระยะที่ 3 การวางแผนสร้างความสามารถของนักเรียนา ...	88
ระยะที่ 4 การดำเนินการตามแผน.....	90
ระยะที่ 5 การประเมินผลลัพธ์และปรับปรุง.....	95
แผนภูมิ “โรงเรียนปอเนาะโมเดล”	108
บทที่ 5 “9 หมู่บ้านโมเดล”	109
บริบทของชุมชนและความต้องการในการแก้ปัญหา	110
กระบวนการสร้างสมรรถนะชุมชนา	112
ระยะที่ 1 การเตรียมความพร้อมชุมชน.....	112
ระยะที่ 2 การประเมินสถานการณ์	114
แบบสอบถามในการประเมินสถานการณ์	118
ผลการประเมินสถานการณ์ของ 9 หมู่บ้าน.....	121
- สมรรถนะ แกนนำ.....	126
- สมรรถนะ ประชาชน.....	128
- ดัชนีลูกน้ำและประเภทของภาชนะที่สำรวจ	132
- ข้อคิดเห็นของชุมชนต่อปัญหาโรคไข้เลือดออก	137
ระยะที่ 3 วางแผนในการแก้ปัญหาร่วมกันทั้งตำบล	144
- แนวทางในการแก้ปัญหาโรคไข้เลือดออก ของชุมชน.....	148
สรุปการประเมินสถานการณ์ของ 9 หมู่บ้าน.....	152

บทที่ 6 “โรงเรียนประถมโมเดล”	155
บริบทของโรงเรียนและความต้องการในการแก้ปัญหา	156
กระบวนการสร้างสมรรถนะนักเรียน	159
ระยะที่ 1 การเตรียมความพร้อมของโรงเรียนและ ชุมชน	160
ระยะที่ 2 การประเมินสถานการณ์	162
- แบบสอบถามความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการ ป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	163
- ผลการประเมินสถานการณ์ก่อน ดำเนินการ	169
ระยะที่ 3 การวางแผนและการพัฒนารูปแบบ	178
- รูปแบบการป้องกันและควบคุมโรค	180
ระยะที่ 4 ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบ	182
ระยะที่ 5 การประเมินผลและปรับปรุง	182
- ผลการประเมินสถานการณ์ หลังดำเนินการ	182
การเปรียบเทียบความรู้ฯ ของนักเรียนก่อนและหลัง ดำเนินการ	191
สรุปผลการดำเนินการของ “โรงเรียนประถมโมเดล”	195
บทที่ 7 “ดัชนีลูกน้ำโมเดล”	199
ปัญหาและความต้องการในการแก้ปัญหา	200
กระบวนการในการพัฒนารูปแบบการจัดการดัชนีลูกน้ำ	203
ระยะที่ 1 การเตรียมความพร้อมชุมชน	203

ระยะที่ 2 การประเมินสถานการณ์ความต้องการ	
ของชุมชน.....	203
- ผลการประเมินสถานการณ์ก่อนดำเนินการ.....	209
ระยะที่ 3 การวางแผนพัฒนารูปแบบการจัดการ	
ดัชนีลูกน้ำ.....	235
- รูปแบบการจัดการดัชนีลูกน้ำ.....	236
ระยะที่ 4 ดำเนินการตามแผนพัฒนา.....	239
ระยะที่ 5 ติดตามผลและปรับปรุง.....	239
แผนภูมิ “ดัชนีลูกน้ำโมเดล”.....	241
สรุปผลการดำเนินการ “ดัชนีลูกน้ำโมเดล”.....	242

ภาคผนวก

ก แบบประเมินสมรรถนะแกนนำชุมชนในการแก้ปัญหา.....	250
ข แบบประเมินสมรรถนะประชาชนในการแก้ปัญหา.....	273
ค แบบประเมินความสามารถ ของนักเรียนปอเนาะ.....	305
ง แบบประเมินความรู้เบื้องต้นในการป้องกันและควบคุม	
โรคไข้เลือดออก.....	317
จ แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการสำรวจดัชนีลูกน้ำยุงลายของ	
อสม.	320
ฉ แบบสำรวจดัชนีลูกน้ำยุงลายสำหรับบ้านนักเรียน.....	323
เอกสารอ้างอิง.....	325
ประวัติผู้เขียน.....	333